

30

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

I. KALNIȚKI

Sfîrșitul orașului subteran

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚĂ și TEHNICĂ

★★★

I. KALNIŢKI

ŞFÂRŞITUL

ORAŞULUI SUBTERAN

* * *

Colecţia "Povestiri Ştiinţifico-Fantastice"

30

– Ce ai de gind să faci? îl întrebă Irinin.

– Vreau să văd, poate aflăm ceva despre Oraşul Subteran. Sunt acolo probabil şi oameni sovietici, şi chiar de-ar fi numai Raş, nu putem admite să fie chinuiţi atâţia oameni acolo. Am să raportez totul guvernului nostru.

Comandantul "Svietoliotului" dispăru în cabina de comanda.

…O ceaţa deasă, cenuşie, acoperise oceanul. Deasupra mării se dezlănţuise viscolul. Pe ecranul radioochiului se perindau în goană câmpuri de gheata vechi de mai mulţi ani, întretăiate ici-colo de crăpături înguste şi de ochiuri mici de apă.

Deodată Râbnikov striga

– Pământ!

Numai un ochi de marinar polar putea să distingă în masa de gheaţa marină un petic de pământ, de asemenea acoperit complet de gheaţă.

"Svietoliot" se opri în aer, deasupra insulei.

Dar probabil că nu rămăsese imobil, ci se lăsa încet în jos, deoarece imaginea insulei de pe ecran se făcea din ce în ce mai mare. Curând contururile ei deveniră vizibile nu numai pentru Râbnikov. Suprafaţa insulei părea de o culoare mai deschisă decât gheţurile compacte care o înconjurau, iar de-a lungul ţărmului se întindea o bordură lată de blocuri masive de gheaţă.

Insula se întindea ca o fâşie lungă de cel puţin patru zeci de kilometri – de la est spre vest. Lărgimea ei nu trecea de şapte-opt kilometri. Partea estică a insulei era mult înălţată. Acolo era întretăiată de un lanţ de munţi care cobora brusc în mare. Din munţi venea la vale un gheţar enorm, care acoperea întreaga insulă. Numai la marginea sud-vestică se zărea o fâşie de culoare închisă, pe care Râbnikov o luase la început drept o crăpătură

adâncă în gheaţă. După ce "Svietoliotul" se lăsă şi mai jos, el constată ca acest ţărm stâncos, neacoperit de gheţuri, n-are o lungime mai mare de doi kilometri.

Solnţev observă cel dinţii câteva puncte negre în această parte a insulei.

– Construcţii, spuse el sigur. Insula este locuită.

– Atunci nu-i insula asta, îl contrazise Harry Insula pe care o căutăm e locuită numai sub pământ. N-am auzit niciodată despre oameni care să locuiască pe suprafaţa acestei insule.

– Parcă nu puteau fi fără să ştiţi voi, îi aminti Râbnikov. Uiţi în ce condiţii trăiaţi?

Solnţev îngândurat îşi ciocănea genunchiul cu degetele.

– Spune, Ustin Petrovici, insula asta e însemnată pe hartă?

Râbnikov dădu nesigur din cap.

– Nu ştiu să fi trecut vreo expediţie polară prin această parte a Oceanului Îngheţat. În orice caz, nu a fost anunţat nimic oficial, iar din avion e aproape cu neputinţă să observi insula. Zile senine sunt foarte rare pe aici... Da, probabil că noi suntem cei dintâi care vom anunţa lumii existenta acestei insule.

– Înseamnă că trebuie să vizităm acest pământ, hotărî Solnţev. Să aflăm cine-s locuitorii şi cu ce se ocupă... Aşadar, coborâm pe un pământ descoperit de noi.

După două minute, "Svietoliot" ateriza pe un platou de gheaţă şi, dând drumul schiurilor, porni în goană spre capătul sud-vestic al insulei. Maşina sărea uşor peste crăpături şi zbura peste movile.

Ca un vârtej trecu prin faţa colibelor – nu erau mai mult de douăzeci – şi stopă brusc lângă o clădire mai mare, construită din bârne groase. Contrar aşteptărilor lui Solnţev şi ale prietenilor săi, nici această construcţie nu amintea cu nimic o construcţie de mină; cu atât mai puţin vreuna din celelalte cocioabe sărăcăcioase ar fi

putut să mascheze intrarea într-o subterană, dacă aceasta ar exista într-adevăr.

Câinii de lângă colibe începură să latrie speriaţi. Din uşi sau de după colţuri se iveau oameni înfăşuraţi în blănuri, care priveau curioşi arătarea ce trecuse prin faţa lor. Unii se apropiau încet, codindu-se. Vădit lucru: frica le era mai tare decât curiozitatea.

Lev coborî din macină. Văzând un om, locuitorii insulei prinseră curaj şi se apropiam. Erau eschimoşi.

– Bună ziua! spuse Lev.

Nimeni nu-l înţelese. Lev repetă salutul în alte limbi pe care le cunoştea. Eschimoşii tăceau. Numai când Irinin rosti salutul în limba germană, unii din ei îi răspunseră.

– Spuneţi, prieteni, cum aţi ajuns aci? îi întreba Irinin pe nemţeşte.

Un bătrân eschimos, care se apropiase mult de, "Svietoliot", privi îngrijorat înapoi şi, fără să scoată o vorbă, arătă spre construcţia de bârne.

Lev avu timp să zărească în fereastră o faţă albă cu nas roşu, care se ascunse repede după perdea. Observând şi ei acest lucru, eschimoşii se îndepărtară de noii veniţi. Mai mult încă – se prefăceau că nu înţeleg întrebările lui Irinin.

– Am impresia că va trebui să ne adresăm persoanei cu nasul roşu, spuse Solnţev. S-o vizităm atunci!

Îl rugă pe Harry să aibă grijă de maşină şi, apropiindu-se, bătu în uşă. (Nadea, Irinin şi Râbnikov rămaseră mai la distanţă, mă rog, ca musafirii nepoftiţi). Dar nimeni nu răspunse. Lev mai bătu o dată. Abia atunci apăru în uşă o femeie extrem de grasă, cu obrajii bucălaţi şi rumeni. De sub fruntea îngustă priveau nişte ochi foarte vioi. Femeia zâmbi şi cu un gest îi pofti înăuntru.

Uşa sa deschidea de-a dreptul în bucătărie. Înăuntru era cald, mirosea a peşte, a vopsea proaspătă şi cafea. Femeia oferi nişte scaune simple, fără rezemătoare, şi dispăru după o uşa interioară.

Stăpânul nu se lăsă mult aşteptat. Ieşi curând în toată splendoarea grandoarei sale: chel, cu nasul lung şi roşu, miop, cu burta mare şi obrazul slab. Purta un frac demodat, caraghios, o cămaşă scrobită, gălbejită de vreme, cu gulerul înalt, care îi ţinea sus bărbia zbârcită. Partea de jos a corpului era mai puţin impunătoare: pantaloni din piele de foca şi nişte cizme moi, de morsă.

Gazda se opri în prag şi încerca să-şi aplece capul în semn de salut, gulerul tare însă îi intra în fălci, făcându-le să-i atârne înlături ca la buldogii pur sânge.

– Bun venit pe insula mea, domnilor, li se adresă el în englezeşte, dar cu un pronunţat accent nemţesc.

– Vă mulţumim, domnule... Solnţev făcu o pauză, aşteptând ca interlocutorul lui să-şi spună numele, însă acesta tăcu. Permiteţi-mi să mă prezint: sunt conducătorul unei expediţii polare a Uniunii Sovietice, iar aceştia sunt tovarăşii mei.

– Îmi pare bine! răspunsul nu sună deloc prietenos. Şi cu ce scop a sosit expediţia dumneavoastră pe insula mea?

– Scopul nostru e pur ştiinţific, se grăbi să-l asigure Solnţev. Am zărit, întimplător, această bucată de pământ şi, cum nu este însemnată pe nicio hartă, am hotărât s-o explorăm. Pentru aceasta avem autorizaţia guvernului ţării căreia îi aparţine acest sector al Arcticei.

Nasul gazdei se înroşi parcă şi mai tare. O privire posomorită îi învălui pe noii veniţi.

– Mă scuzaţi că sunt nevoit să vă primesc în bucătărie. E singura odaie încălzită. N-am putut să aduc la timp transportul de combustibil. Toamna trecută marea a îngheţat prea devreme. Vă rog să ţineţi seamă de aceste condiţii neobişnuite şi să mă scuzaţi. Imediat se va servi cafeaua. Vă rog, luaţi loc.

Femeia începu să se agite. Aruncă în vatră nişte lemne, luă de pe plită ceainicul cu calea, dar îl puse imediat îndărăt; alergă în altă cameră şi se întoarse cu nişte

ceşti. Apoi duse ceştile îndărăt şi se întoarse cu o faţă de masă pe care vru s-o aştearnă. Se vedea însă că axe o idee prea vagă despre felul cum ar trebui făcut acest lucru.

– Rămâneţi mult timp aici? se informă Nasul Roşu.

– Nu, răspunse Solnţev. Cred că în două zile termin fotografierea topografică a insulei.

– Două zile?! întrebă din nou Nasul Roşu.

– Cel mult două zile, confirmă Solnţev.

Faţa gazdei se lumină puţin.

– Şi ce nume aveţi de gând să-i daţi acestei insule?

– Nu ne-am gândit încă.

Gazda îşi îndreptă trupul şi începu să vorbească cu aerul unui rege care binevoieşte să stea de vorbă cu trimisul unei ţări străine.

– Vă atrag atenţia că această insulă este descoperită de mine, că locuiesc aici de douăzeci de ani şi ca, prin urmare, ea îmi aparţine mie. Sunt singurul stăpân aici. Acest lucru a fost recunoscut de toţi cei care au mai vizitat insula mea înaintea dumneavoastră.

– Sunteţi supus al vreunei ţari? îl întrerupse Solnţev.

– Nu, îi răspunse semeţ Nasul Roşu. Eu mă supun numai mie şi Domnului, al cărui cuvânt îl propovăduiesc printre aceşti bieţi eschimoşi lipsiţi de lumina adevărului. Lumea păcatului m-a dat uitării şi nici eu nu mai doresc să mă gândesc la ea... Ţara de care aţi amintit adineauri şi căreia îi aparţin, chipurile, aceste întinsuri pustii nici nu bănuieşte existenţa acestei insule. Cu toate acestea, dumneavoastră nu aveţi dreptul de a ridica aici pavilionul acestei ţări şi nici al stimatei dumneavoastră ţări.

– N-avem de gând să facem acest lucru îl asigură Irinin.

Nasul Roşu îşi luă o poză şi mai trufaşă.

– În acest caz... Dacă soarta a hotărât ca insula mea să apară pe hartă... această diabolică invenţie a păcătoşilor inveteraţi – iar Dumnezeu mi-e martor că sunt din toată inima împotriva acestui lucru – atunci ea va apare numai

sub numele de "Insula lui Robinson Polar". Vă este clar, sper, că acest Robinson Polar sunt eu. De altfel, cu acest nume vă rog să vă adresaţi subsemnatului.

Abia ţinându-şi râsul, Solnţev îi spuse:

– Foarte bine, domnule Robinson Polar. Puteţi fi sigur că n-o să vă pricinuim niciun neajuns. Iar ca să vă convingem că noi nu urmărim decât un scop pur ştiinţific, vă propun să ne însoţiţi mâine, când vom face fotografierea din avion a insulei. Veţi putea, cu acest prilej, să vă examinaţi insula de la înălţimea unui zbor de pasăre.

Nasul Roşu îşi ciuli urechile.

– Aţi venit cu un avion? Unde este?

– În faţa casei dumneavoastră.

Robinson Polar se uită repede pe geam. Chipul lui se posomori.

– Faci glume proaste, tinere. Dacă m-am retras de lume, asta nu înseamnă că nu ştiu nimic despre ea. Sub fereastra mea se află o aerosanie, ce-i drept, de construcţie perfecţionată. Dar nu puteţi pretinde că aţi sosit cu ea din Uniunea Sovietică! Şi cu atât mai puţin că veţi zbura cu ea deasupra teritoriului meu?!

– Ba tocmai din maşina asta vom studia insula dumneavoastră, îl asigură Solnţev. Aşadar, dacă n-aveţi nimic împotrivă, venim mâine să vă luăm. Până atunci avem cu totul alte treburi, care n-au nicio legătură cu posesiunile dumneavoastră.

– Nu îndrăznesc să vă reţin, îi răspunse foarte rece Robinson Polar. Vă aştept mâine.

Peste un minut, în strigătele entuziasmate ale curioşilor, "Aerosania" porni direct spre mare.

Deodată eschimoşii începură să strige şi, dând din mâini, tulburaţi, o rupseră la fugă după „Svietoliot”.

– Staţi! E o prăpastie? Opriţi-vă!

Dar, luând viteză din ce în ce mai mare, maşina se îndrepta spre pieire. Iată că a ajuns pe creasta dincolo de

care cobora o prăpastie de doua sute de metri. Dar mare fu mirarea acestor naivi spectatori când, sub ochii lor, maşina îşi lua uşor zborul către cer şi după câteva secunde dispăru în nori!

Mult timp mai râmaseră eschimoşii să pălăvrăgească sub fereastra aceluia care se socotea stăpânul insulei şi nu se împrăştiară decât atunci când grăsună prietenă a Robinsonului Polar cu nas roşu apăru în pragul casei de bârne:

– Stăpânul vostru munceşte, striga ea, iar voi gâgâiţi aici ca nişte gâşte primăvara. Marş de-aici! La lucru!

Şi într-adevar, cel care propovăduia cuvântul Domnului în Arctica muncea în clipa aceea cu sudoarea frunţii. Aplecat în faţa unui post de radiotransmisiune, într-o odaie din dos a casei sale, el striga emoţionat în microfon

– … Şi sania s-a dovedit a fi un aparat zburător cu o viteză colosală! Am însă impresia că asta nu-i totul, cred că are şi alte funcţii. De la bolşevicii ăştia te poţi aştepta la orice… E adevărat că la suprafaţă ei nu pot observa nimic, dar… mai ştii? Cine poate să garanteze? Ţineţi seama, domnule general, că ei mă socotesc drept un aiurit care a fugit de lumea civilizată în Arctica pustie. Că propovăduiesc pe-aici creştinismul printre păgânii eschimoşi. Ha-ha-ha!… Mâine vin din nou. Ei sunt cinci, iar eu sunt singur, nu pot să fac nimic. Dumneata eşti mai interesat decât mine ca lumea să nu afle nimic despre insulă, iar avioane de vânătoare dumneata ai, nu eu! Ai înţeles? Nici urmă să nu rămână. Şi dacă află bolşevicii ceva, spunem că a fost o greşeală: un avion necunoscut a apărut în sectorul nostru al Arcticei… Mâine însă avioanele dumitale să stea frumuşel la baza lor, că mâine îi însoţesc şi eu, înţelegi? Apăr interesele domnului Robinson Polar. Şi, în general, aviatorii dumitale să se asigure mai întâi că nu mă aflu şi eu printre ei şi abia atunci să acţioneze…

SUB APĂ

– Tare aş vrea să ştiu exact ce-i zace ăstuia în burtă! gândea Irinin cu glas tare. Să fie oare într-adevăr misionar? Sau vreun rezident al unei puteri imperialiste? Al Moniei, de pildă. Că Monia are destule baze militare în Arctica. Nu foloseşte oare şi această insulă pentru scopurile ei agresive? Suprafaţa insulei – este un aerodrom natural destul de bun. Gheaţa e netedă… Dar ce nevoie ar avea de un rezident pe o insulă cu o populaţie de câţiva eschimoşi? Trebuie să mai fie ceva… Nu cumva de aceea îşi ascunde naţionalitatea? Dar vorbeşte englezeşte…

– Cu accent german însă, adăugă Nadea.

– Indiscutabil că-i german de origine, zise Irinin. De altfel nu-i de mirare: mulţi dintre foştii hitlerişti vorbesc azi engleza. Sub oblăduirea Moniei pot doar să-şi vadă de vechile lor treburi.

– După mine, reflectă Solnţev, altceva este important pentru noi acum… Domnul… hm, da… Robinson Polar ne-a primit rezervat şi fată pic de prietenie. Şi totuşi s-a declarat imediat de acord să ne însoţească mâine. Nu vi se pare ciudat, tovarăşi?

– Păi de ce să nu fie de acord? mormăi Râbnikov. De sus doar nu se vede nimic…

– E foarte adevărat, dădu din cap Solnţev. M-am gândit fi eu la asta. Dacă la suprafaţă ar fi existat vreun indiciu că în adâncimile insulei se petrece ceva, el ar fi căutat să scape de noi cât mai repede. Intrarea în Oraşul Subteran se află însă sub apă…

– Da, da, sub apă, confirmă Harry.

"Svietoliot" coborî lin pe gheaţă. Solnţev şi Irinin ieşiră din maşină şi începură să măsoare grosimea gheţii. Ajungea aproximativ până la trei metri şi un sfert.

– Dragă Nikita Galaktionovici, spuse Solnţev, notează,

te rog, în procesul-verbal că începem încercarea "Svietoliotului" între gheţuri şi sub gheaţă.

– Ce ai de gând să faci? îl întrebă Irinin.

– Să vă arăt încă o particularitate a "Svietoliotului", aceea de a forţa gheaţa şi de a putea pătrunde în adâncimile oceanului.

Urcară iarăşi în cabină. Solnţev trecu în cabina de comandă.

Din prova "Svietoliotului" ieşi o ţeava cu nişte trompe la margini. Două jeturi subţiri de flacără albă pătrunseră şuierând în gheaţă, formând două găuri late de o palmă, iar când maşina se puse în mişcare, flăcările tăiară gheaţa ca un cuţit, pe toată grosimea ei.

După ce tăie astfel gheaţa într-un pătrat, "Svietoliot" se ridică în aer şi, coborând în picaj, împinse spre adânc calupul de gheaţă şi dispăru în copca formată; apoi se deplasă înlături, lăsând gheaţa să se ridice la loc.

Maşina porni cu precauţie pe sub apă, spre ţărmul stâncos al insulei. O rază puternică de lumină dibuia fiecare adâncitură, fiecare crăpătură din aceşti întunecoşi munţi submarini.

Dar nu găsiră nimic care ar fi putut fi o intrare în Oraşul Subteran. Nici urmă din construcţiile despre care povestise Harry.

Atraşi de lumina puternică, locuitorii adâncurilor mării se năpustiră din toate părţile asupra „Svietoliotului”. Un calcan lung şi plat se zgâi cu ochii lui îngheţaţi în oglinda reflectorului şi, orbit, rămase ţintuit locului, nemaiputând să evite primejdia. Mici cârduri de bibani cu evantaiele aripioarelor desfăcute se agitau în conul de lumină.

„Svietoliot” porni de-a lungul coastei mai întâi spre est, apoi, după ce ocoli un promontoriu spre vest şi nord-vest. Curând se pomeni într-un mic fiord care pătrundea pe o lungime de aproximativ doi kilometri spre inima insulei. Pe ambele părţi ale "Svietoliotului", la o distanţă de douăzeci-treizeci de metri, se înălţau pereţi aproape

verticali. Totuşi nu găsiră nicio urmă de Oraş Subteran, nici un semn de existenţa unor vieţi omeneşti… Şi totuşi fiordul reprezenta un loc excelent pentru construirea unei intrări subterane…

Câteva ore mai târziu, într-un golf de mică adâncime de pecoasta nordică "Svietoliot" dădu de resturile unui submarin scufundat.

Deodată Harry începu să strige:

– Uite! Acolo... e intrarea!

El arata spre o stâncă pe care se sprijinea pupa schilodită a unui submarin. Deasupra lui în stâncă, se vedea o deschizătură absolut rotunda, dovada că era făcuta de mână omenească.

– Da, pare să fie o intrare în subterane, rosti Solnţev căutând să-şi ascundă emoţia.

Fiecare dintre ei ar fi vrut sâ plece în recunoaştere. De aceea trebuiră să tragă la sorţi. Excluzându-l pe Solnţev, şeful expediţiei, şi pe Nadea – pentru care nu exista un costum de scafandru potrivit – toţi ceilalţi, Râbnikov, Irinin şi Harry, îşi încercară norocul…

Capătul rupt al chibritului îi reveni lui Harry, şi toţi începură să-1 pregătească de drum. În costumul greoi de scafandru, semăna cu un monstru marin din basme.

Coborî prin trapa din camera de evacuare, ermetic închisă, care se afla între pereţii fuzelajului şi ai cabinei mari, iar de acolo fu împins afara de presiunea puternică a aerului comprimat

După ce se ridică neîndemânatic în picioare, scafandrul lipsit de experienţă se îndreptă cu paşi greoi spre submarinul înecat. Şovăind, el începu să se caţere pe pupa. În acest moment, Solnţev îi transmise prin aparatul ultrasonor:

– Harry, ai uitat instrucţiunile. Nu lucra cu mijloace primitive. Închide supapa şi te va împinge aerul în sus.

Harry tresări surprins când auzi cuvintele lai Solnţev. El şi uitase că în cască e montat un aparat ultrasonor, prin

care poate păstra permanent legătura cu prietenii. Harry începu să râdă vesel.

– Foarte bine! Mai spuneţi-mi ceva. Lev Leonidovici!

Solnţev îi atrase atenţia să nu uite niciun moment de supapa care reglează presiunea aerului în costumul de scafandru.

Harry îşi ridică mâna enormă în mănuşa metalică, pipăi supapa şi apăsă pe butonul mecanismului. După două minute, umflându-se ca un balon, el se desprinse de fund. Căţărându-se pe ieşiturile stâncii, Harry ajunse în dreptul deschizăturii rotunde şi vru să intre. Uitând însă de volumul pe care-l căpătase, se trezi prins acolo.

Râbnikov şi Nadea, care îl urmăreau din cabina de comandă, nu-şi putură stăpâni râsul.

– E hazlie priveliştea, într-adevăr, interveni Solnţev, dar nu uitaţi că nu-i lipsită de primejdie. Costumul poate plesni şi atunci nu ştiu cum l-am mai putea ajuta. Fii atent, Harry!…

Harry dădu drumul aerului de prisos, ce se strânsese în costumul de scafandru, şi, salutând cu mâna "Svietoliotul", dispăru în deschizătură.

– Nu trebuia să-l lăsăm până nu-şi însuşeşte bine instrucţiunile, spuse Solnţev. Uite, iar a uitat ceva. Ei, Harry! striga el în microfon. Aprinde-ţi lanterna! Butonul se află lângă încheietura mâinii stângi.

REVOLTA IA PROPORŢII

Conducându-şi oamenii prin puţurile oarbe părăsite, Raş pătrunse în cel mai de sus orizont activ al minei – prin partea de sud –, iar Iankovski, folosindu-se de treptele puţului central, sosi cu grupul lui în acelaşi timp, venind dinspre nord. Paznicii luaţi prizonieri mergeau abătuţi înainte.

Intre timp, potrivit ordinului dat de rus, mici detaşamente armate intrau în galeriile laterale din toate

orizonturile, şi, fără sa întâmpine vreo rezistenţă serioasă, îi dezarmau pe paznici şi-i eliberau şi înarmau pe deţinuţi.

Planul profesorului Paulsen se dovedi exact, şi răsculaţii nu pierdeau timp deloc pentru recunoaşterea terenului.

Din toate cotloanele Oraşului Subteran, răsculaţii se îndreptau spre orizontul superior. Ei cântau, dansau, strigau şi nu mai ştiau cum să-şi manifeste bucuria. Pentru prima oară în atâţia ani, feţele istovite surâdeau şi străluceau de fericire. Unul din ei, după ce-şi rupse de pe piept plăcuţa cu număr, strigă:

– Mă cheamă Jean Boitier!

Din toate părţile răsună ca răspuns:

– Pe mine John!

– Pe mine Maurice!

– Pe mine Ştefan!

Un om cu spete late şi păr cărunt se aşezase pe o piatră, cu o bâtă în mână, şi, legănându-se într-o parte şi-n alta, plângea cu hohote.

– Ce-i, prietene, ce-i cu tine? îl întrebă Raş.

– Mi-am uitat numele…

Rusul începu să-i înşire tot felul de nume ce i veneau în minte, omul gemu însă:

– La noi nu există astfel de nume!

– Eşti francez?

– Nu, danez…

Raş continuă să-i înşire toate numele daneze pe care le ştia. Când pronunţă numele de "Olaf", danezul tresări emoţionat:

– Stai! Stai puţin! Aşa mi se pare că mă cheamă.. Sau poate pe fratele meu?…

– Ba nu. Cred că dumneata eşti Olaf. Ochii săi străluceau umeziţi: Dă-mi mâna, prietene Olaf! Te felicit… Eşti din nou om.

– Îţi mulţumesc! îi răspunse cu căldură danezul. Dar

dumneata ce eşti, Raş?

– Eu sunt rus.

– Sovietic! exclamă Olaf ridicându-se în picioare.

Îi puse lui Raş mâna pe umăr şi-l privi în ochi.

– Îţi mulţumesc! rosti cu glas tremurat danezul. Îţi mulţumesc din suflet!… Mi-am uitat aici numele, dar n-am uitat că în lume exista ţara sovietică şi comuniştii… îi strânse cu căldură mâna rusului. N-am uitat că exista Moscova!…

Raş vru să-i răspundă, dar în acel moment răsuna megafonul:

– Atenţiune! Atenţiune! Atenţiune!

Connolly le cerea răzvrătiţilor o supunere oarbă şi-i ameninţa că va lua masuri drastice.

Morot se urca pe o piatra şi agitându-şi arma căuta să acopere glasul megafonului:

– Prieteni! Astea-s fleacuri! Nimeni n-o să-şi predea arma! Aşa e?

– Aşa e! Aşa e! Moarte călăilor! Moarte ucigaşilor! Înainte!

Un bubuit surd răsună în subterană. Pământul se cutremura sub picioare, pietre se desprinseră de pe pereţi.

Comandantul se ţinuse de cuvânt…

Morot nu conteni nicio clipă să le vorbească oamenilor:

– Tovarăşi, e cu neputinţă să fi aruncat în aer ultima ieşire! Trebuie să mai existe o altă ieşire şi noi o vom găsi cu orice preţ!

Raş adăugă calm:

– Şi dacă n-o găsim, străpungem o ieşire nouă.

Comandantul blestematei ocne fasciste susţinea că singura cale spre orizontul administrativ sunt cei patru sute de metri ai puţului central. Raş se convinsese că nici ei, fasciştii, nu cunoşteau bine labirintul subteran. Connolly ştia numai ce s-a construit de când e el aici, iar toate câte s-au făcut înaintea lui – toate galeriile şi

puţurile oarbe părăsite – sunt şi pentru comandant o taină ca şi pentru răsculaţi. Trebuie să mai existe vreun puţ părăsit. Poate chiar sistemul de puţuri oarbe, de care s-au folosit răsculaţii pentru ocuparea orizonturilor, să ducă şi spre orizontul administrativ, dacă nu chiar şi la suprafaţă.

– Moarte schingiuitorilor! Jos călăii! Libertate sau moarte! strigau răsculaţii drept răspuns la apelurile fierbinţi ale lui Morot.

Raş se urcă pe piatră alături de Morot şi ridică mâna. Se făcu tăcere.

– Prieteni, eliberarea noastră depinde numai şi numai de noi. Acum ţinta noastră principală este să ocupăm centrele vitale ale Oraşului Subteran: magaziile de alimente şi îmbrăcăminte, postul de comandă al maşinilor.. Ar fi prematur să ne bucurăm, dar nici să fim abătuţi n-avem motiv… Ei nu pot inunda acest orizont superior, deoarece el se află deasupra nivelului mării! Vom instala posturi de pază la puţ, iar de-a lungul întregului orizont vom patrula cu schimbul, pentru ca oamenii să se odihnească pe rând. Între timp, vom căuta căile care duc spre centrul administrativ, şi apoi spre libertate.

– Urrrra! Trăiască comandantul nostru! Moarte fasciştilor!

Aceste strigate acoperiră zgomotul apei care intra vijelios în orizontul inferior.

DESCOPERIREA DE PE FUNDUL MĂRII

Harry recunoscu tunelul îngust, străpuns prin rocă, cu toate că el era acum inundat. Pe aici trecuse împreună cu ceilalţi prizonieri, când fusese adus în Oraşul Subteran şi apoi încă o dată, înainte de evadare.

– Harry ! auzi el prin cască. Ce se mai întâmplă?

În cabina "Svietoliotului" răsuna puternic glasul

negrului.

– Ard de nerăbdare, Lev Leonidovic! Am mai fost pe aici. Dar a pătruns apa. Mă tem că e inundată mina!

Harry porni grăbit spre fundul coridorului. În curând însă fu oprit din drum de o surpătură. Nu putea înainta decât numai trecând printr-o crăpătura ce se vedea sub tavan. Harry se hotărî să încerce: urcând pe dărâmături, el căută să se strecoare pe acolo.

Se auzi din nou vocea lui Solnţev:

– Harry, de ce respiri aşa greu? Ce s-a întâmplat?

– Afurisită crăpătură! răspunse Harry. Nu mai pot să mă mişc!...

Apoi în "Svietoliot" se auzi deodată un fei de fâşâit, apoi nişte pocnituri, şi megafonul amuţi. Solnţev îl chemă pa Harry de mai multe ori, dar nu primi niciun răspuns.

– Situaţia e serioasă, rosti neliniştit Solnţev. Ajutaţi-mă să-mi pun costumul de scafandru!

De astă dată nimeni nu-i contestă comandantului dreptul de a-şi risca viaţa.

După ce controlă instalaţia de transmisie ultrasonoră, Lev îşi băgă în toc pistolul hidraulic şi părăsi „Svietoliotul”. Nadea şi Râbnikov se lipiră de geamul cabinei şi îngrijoraţi, îl urmăriră cu privirea pe Solnţev până intră în deschizătura rotundă...

El îi veni lui Harry în ajutor tocmai la timp. Când să treacă prin crăpătură, negrul apăsase din greşeală clapa de evacuare a aerului, în timp ce distribuitorul continua să-l alimenteze mai departe cu aer.

Pînza impermeabilă începu să se umfle şi Harry se pomeni în interiorul unui balon gâtuit de marginile crăpăturii în care pătrunsese. Instalaţia ultrasonoră nu mai funcţiona din pricina presiunii aerului şi de aceea Harry nu putea să ceară ajutor.

Solnţev îl trase pe Harry da picioare, dar nu era chip să-l urnească din loc. Probabil că şi în partea cealaltă a crăpăturii, costumul era umflat până la refuz. Ce-i de

făcut?
Solnţev ciocăni pe talpa de plumb a lui Harry, semnalizând după codul Morse: „Te scap imediat Mişcă-te cât mai puţin. Respiră adânc”.
Harry mişcă piciorul stâng. Solnţev înţelese că mesajul a fost primit. Se întoarse în grabă la „Svietoliot”, luă furtunul armat şi intră din nou în tunel.
Nadea apăsă pe un buton, şi gazul eliberat ţişni prin furtun. Sub presiunea puternică a gazului, crăpătura în care se prinsese Harry fu lărgită în câteva minute. Solnţev întinse mâna şi deschise clapa de pe pieptul lui Harry, şi imediat costumul de scafandru începu să se dezumfle. Tălpile de plumb începură să-l tragă în jos şi curând Harry luă poziţia verticala.
Câteva minute mai târziu, el se afla în cabina "Svietoliotului", de unde, zâmbind, îi făcea semne cu mâna lui Solnjev, care rămăsese în apă. Solnţev îi răspunse la salut şi transmise:
– O iau spre submarin. Trebuie să fie cel care servea drept ascensor de la intrare până la suprafaţa mării.
Încet de tot, ca într-o proiecţie cinematografică luată cu încetinitorul, Solnţev sări sus pe covertă şi dispăru prin tambuchiul submarinului.
Câteva minute mai târziu, după ce trecu prin spărtura unui perete despărţitor, Solnţev nimeri într-o cabină deschisă spre mare, bordul submarinului fiind distrus în partea aceasta. Printre mobile sfărâmate înotau cârduri de peşti, iar în mijloc sa vedea o casă de bani răsturnată. Din pricina exploziei uşa ei fusese aruncată spre perete.
Solnţev se aplecă spre casa de bani şi începu să caute printre dosarele şi cărţile umflate de apă. Deodată dădu de un sac mare, pe cât se părea din cauciuc. Lev părăsi cabina, sărind prin spărtură direct pe fundul fiordului, şi peste câteva minute se afla între prietenii lui. Toţi îi ajutară să-şi scoală voluminosul costum de scafandru.
– Pe uşa cabinei, povestea Solnţev, e bătută o tăbliţă

pe care scrie: „Verbaten”, adică intrarea oprită. Cum s-ar zice, sectorul secret. Cred că pe acest submarin erau păstrate documentele cele mai importante cu privire la Oraşul Subteran… Pentru orice eventualitate… Doar submarinul ar fi putut în orice moment să dispară de aici fără să observe nimeni acest lucru.. Şi-acum, ia uitaţi-vă ce scrie pe acest sac "Geheim halten" – de ţinut în secret. După părerea mea, aici se găsesc cele mai interesante documente din casa de bani.

În sac găsiră o servietă galbenă din piele de porc, conţinând nişte documente şi desene; o despărţitură întreagă era ocupată de o carte mare legată în piele, pe care era imprimat cu litere de aur:

"Jurnal de bord al balenierei «Nadejda», proprietari I. G. Protasov şi fiii. Holmagorf".

– Asta-i bună! exclamă Râbnikov. Ce caută jurnalul ăsta la ei?

Solnţev îl răsfoi şi-l puse la o parte.

– Mda! E foarte interesant, dar ne vom ocupa de el mai târziu. Acum avem lucruri mai urgente de făcut.

– Uite, Lev! exclamă Nadea, care examina un album. Aici văd nişte schiţe. N-o fi cumva planul Oraşului Subteran?… Ba da! Uite secţiunea minelor… Iar asta pare să fie schema intrării submarine!…

Toţi se aplecară deasupra albumului. Solnţev cercetă schiţele cu atenţie:

– Totul e limpede. Pe aici însă n-o să putem pătrunde în Oraşul Subteran. Tunelul a fost distrus prin explozie şi inundat… Fără îndoială, asta dovedeşte o stare de lucruri critică în Oraşul Subteran. Aceşti munţi submarini, ale căror creste ies deasupra, pe o întindere de câţiva kilometri, ascund o taină tulburătoare. Poate în acest moment înăuntru se dau lupte… Unii caută să-şi recâştige libertatea, iar alţii luptă să-şi poată păstra bogăţiile însuşite. Iar noi… deocamdată, nu putem pătrunde acolo ca să-i ajutăm pe unii şi să-i împiedicăm

pe ceilalţi să-şi facă de cap. Trebuie să mai fie încă vreo intrare la suprafaţa insulei. Vom face tot ce ne stă în putinţă s-o găsim.

"Svietoliot" urcă încet, până sub învelişul de gheaţă. Solnţev conduse apoi maşina pe sub gheaţă până la primul ochi de mare.

Nadea îi dădu lui Solnţev două hârtiuţe. Una din ele conţinea un test nemţesc.

"Raportez că în ziua de... – citi el în ruseşte –, în timpul cercetărilor făcute sub apă de către scafandrul Hans Braude, s-a descoperit pe fundul fiordului scheletul unei corăbii de lemn care a suferit foarte mult din cauza şederii prelungite sub apă şi din cauza curenţilor. Scafandrul Hans Braude a examinat corabia în mod amănunţit şi a descoperit în cabină nişte oseminte şi un craniu omenesc. Alăturatul jurnal de bord, învelit cu pânză smolită, a fost găsit într-un butoiaş care plutea sub tavanul cabinei.

20 august 1940. Comandantul grupei speciale a serviciului submarin, căpitanul Walter Kreinstock".

– Acum înţeleg cum a ajuns jurnalul vasului „Nadejda* la hiligiişti... se dumiri Râbnikov. Dar cum a ajuna „Nadejda* aici? Cine ştie de cind zace pe fundul mării f

– O să aflăm şi asta şi multe altele, murmură Solnţev luând în mână cealaltă hârtie. Iată şi un alt document... ăsta scris în englezeşte. "Societatea de explorări îndepărtate" îi ordonă Domnului Connolly, comandantul Oraşului Subteran, să găsească cu orice preţ o intrare spre o vale subterană bogată – cum scrie aici – în zăcăminte de minereuri preţioase.

– Hm! Curioasă poveste! rosti îngândurat Irinin. Probabil că la început hitleriştii au căutat aici un loc pentru baza lor, dar au dat peste minereuri utile şi astfel au înfiinţat Oraşul Subteran... Auzind apoi legendele eschimoşilor despre nişte văi subpământene, unde s-ar afla ascunse nenumărate bogăţii, au căutat zăcămintele

preţioase, dar n-au găsit nimic. Astăzi însă setea căutării de bogăţii legendare i-a cuprins şi pe aventurierii monieni.

– Eu cred că nemţii cunoşteau mai de mult locurile, interveni Râbnikov. Chiar din primul război mondial au avut o bază de submarine pe una din aceste insule, şi nimeni nu bănuia nimic! Scufundau vase ruseşti şi englezeşti la Capul Nord, şi nu se ştia de unde veneau şi unde dispăreau aceste submarine!

– În al doilea război mondial, însă, hitleriştilor nu le-a mai mers, n-au mai putut să se folosească de această bază, observă Solnţev. Ei, tovarăşi, să fie într-un ceas bun: trecem pe uscat.

ESCHIMOŞII PLEACĂ SPRE AŞEZĂRILE STRĂMOŞILOR LOR

– Nga-nga, innuenghi maciuga! Alb-alb pretutindeni străluceşte maica-zăpadă… Săniile-s bune, câinii sănătoşi… Gonesc pe zăpada şi uşor e drumul meu… O-goi, sunt un om, sunt prieten al oamenilor şi n-am stăpân în lumea asta. Nimeni nu mă poate vinde, nici nu mă poate cumpăra, iar celui Mare, stăpân peste stăpâni, jertfă îi dau capetele şi pipota peştilor ce-i prind, O-goi, o-goi, soarele străluceşte, dar încă nu s-a-nvrăjbit cu maica-zăpadă. Crusta e tare, tălpicile săniilor cântă vesel, şi eu sunt meşter neîntrecut la cânt. Glasul meu răsună mai tare decât vântul, cântecul meu zboară mai iute decât înaripatul manu, iar câinele meu din frunte, Numca, aleargă şi mai iute. Picioarele-i sunt subţiri şi vânjoase, iar coada moale şi caldă. În el sălăşluieşte sufletul luil Gorenghi, cel mai înţelept dintre strămoşii noştri, iar dintre toţi câinii, el este mai înţelept. Când duhurile furtunii se mânie, el ştie să găsească drumul cel bun, şi niciodată nu porneşte pe gheaţa pânditoare. Eu sunt Homionghi-Umca-Naianghi, căpetenia tribului

urşilor-luptători, şi nimic nu mă-nspăimântă, căci maica-zăpadă şi părinlele-soare sunt totdeauna lângă mine.

Trase de câini voinici, înhămaţi doi câte doi, săniile saltă peste movile şi zboară pe deasupra crăpăturilor. Iar Hoirnon- ghi-Umca-Naianghi, căpetenia tribului urşilor-Iuptăteri îşi cântă monoton cântecul fără sfârşit, născut chiar în acele clipe. Sub tălpicile săniilor drumul fuge înapoi – cât va mai fi drum. Dar curând drumul se va sfârşi, iar de acolo strămoşii le vor călăuzi paşii

Îi ajunge din urmă un atelaj de opt câini care – pe două sănii legate laolaltă – trag un caiac lung, întors cu fundul în sus. Sub ele dorm copiii căpeteniei. Nevasta lui mai mare, Palci-Nochia, şade călare pe caiac şi, cu un bici lung, mână câinii. Soţia lui mai tânără, Cenghi-Cenghi, ca un urs de voinică, împinge din spate caiacul, sprijinită cu pieptul ei vânjos de pupa acestuia. Tare şireată e Cenghi-Cenghi: la vale se urcă pe capetele tălpicilor şi se odihneşte.

– Eeheou, nga-nga, cioh-cioh!

Când dă ea chiot, toate glasurile pustiului alb îi răspund, plutind deasupra caravanei, luându-i-o înainte, rostogolindu-se… Femeia asta-i Sarchiu, e dracu gol! Ce tare-i ard obrajii! Mai tare decât zorile, iar ochii-i sunt albaştri ca şi cerul! Asemenea ochi nu găseşti la eschimoşi. În tolba din spate, ea poartă patru căţeluşi. Le e cald acolo. Homionghi-Naianghi ar da nult ca Cenghi-Cenghi să poarte în spate copii, iar nu căţei. Este a treia iarnă de când îi e nevastă, dar până acum nu i-a dăruit copii… Cei patru care dorm în caiac sunt ai Palci-Nochi. De aceea-i atât de mândră bătrâna.

În faţă, o fâşie lată de zăpadă netedă, neatinsă, se desfăşoară până-n zare printre două şiruri de coline. Homionghi se bucură: iată râul îngheţat îl pofteşte să-i fie tovarăş de drum. Pe gheaţa râului vor porni spre izvoare şi vor coborî apoi dincolo de munţii de gheaţă, ce se înalţă până la cer.

– Ala-la-la! Eeheou, nga-nga, ctoh-cioh!

Homionghi-Umca-Naianghi îşi zoreşte câinii. Mare ruşine ar fi dacă femeile ar întrece sania căpeteniei.

Câinii aleargă repede. În urma lor, de după deal, apar una după alta celelalte sănii. Merg bine… Căpetenia îşi scutură mâna dreaptă, o bagă sub souocul[1] de blană şi îşi caută în sân… Acum apropie de obraz un amulet, zeul Amagrnia-A-zigna, zeul ciumului său, al cortului de care nu se desparte, zeul bun al neamului Naianghi. Acest zeu este cioplit grosolan din colţul cât o palmă al unei morse. Ochii, nasul şi gura abia se pot distinge, iar urechi nu ale deloc – dinadins ca să nu audă când cineva înjură…

– Îţi mulţumesc, zeu al neamului meu, spune Homionghi, că mă ajuţi în drumul meu. Astăzi eşti un zeu bun. Când am să ucid un animal, o să ai şi tu partea ta: îţi voi unge buzele cu grăsime proaspătă şi-am să te scald în sânge cald. Acum însă treci la locul tău şi ai grijă să nu fiu nevoit cumva, în loc de ospăţ, să te pedepsesc.

După ce îl mângâie pe creştet, Homionghi vârî zeul înapoi în sân. Acolo stă la căldură, şi de aceea-i atât de bun.

Câinii au sărit din fugă peste o moviliţă. Au trecut toţi câinii, şi acum sania se înalţă cu vârful în sus, încât Homionghi abia izbuteşte să se ţină de ea. Dar deodată zăpada se lăsă încet, sub greutatea săniei, iar de sub zăpadă se rostogoleşte ceva alb, rotund, care creşte apoi în lungime şi se îndepărtează în salturi. Câinii încep să latre, să scheaune şi deodată dau să se repeadă după mogâldeaţa albă. Sania, însă, înfundată în zăpadă, nu se urneşte din loc şi câinii, încurcându-se în curelele hamurilor, încep să se muşte între ei.

Homionghi mânuieşte fără milă biciul. Smocuri de blană zboară în aer, câinii urlă şi schelălăiesc, dar sania nu se urneşte din loc.

---

1 Souoc – haină care se îmbracă peste cap

Revenindu-şi din spaima surprizei, ursul alb se întoarce ridicându-se pe labele dinapoi şi începe să şi le scuture pe cele dinainte, exprimându-şi astfel indignarea. Clănţăne din colţi şi mârâie. Homionghi scoate un arc, pune pe coardă o săgeată lungă şi groasă şi se înclină, salutându-l pe urs:

– O tu, prea cinstite frate mai mare! Îţi cei iertare că ţi-am tulburat somnul. Dar numai câinii sunt de vină... Acum însă ai să te plângi stăpânului cel mare şi el mă va pedepsi crunt. Ca să nu se întâmple asta, îngăduie-mi, o, tu, frate mai mare, să te trimit în Valea vânătorilor fericite. Şi încă o dată, rogu-te, nu te supăra pe mine.

Zumzăind ca o viespe uriaşă, săgeata se înfipse în subsuoara stângă a ursului, iar vârful ei ieşi prin spate, sub omoplat. Animalul rănit de moarte mişcă din labe, se învârti în loc, horcăi o dată şi se prăbuşi. Din gâtlej, sângele începu să-i curgă şiroaie.

Vânătorul norocos puse dedesubt o cană, o umplu şi bău până la fund lichidul lipicios şi sărat, aburind încă. Apoi scoase zeul din sân şi îl înmuie în sânge.

– Dacă ai să-mi slujeşti cu credinţă, n-o să-ţi fie niciodată spre pagubă, zise el.

Pe măsură ce soseau din urmă toţi primeau din băutura roşie, care dă puteri şi căldură, şi care goneşte scorbutul. Marele şaman Simhu-Upaci se apucă îndată să-l jupoaie pe preacinstitul frate mai mare.

Săniile fură aşezate în semicerc pe malul râului. Mânuind cu îndemânare cuţitele lor lungi, bărbaţii tăiară din zăpadă un fel de cărămizi. Femeile cărau cu grijă fragilul material de construcţie spre locul viitorului iglu. Homionghi sparse în gheaţa râului o copcă, şi oamenii începură să zidească pereţii casei noi: în acelaşi timp din toate părţile, bărbaţii puneau cărămidă peste cărămidă, înălţând peretele rotund. Femeile turnau deasupra apă, pe care o luau din copcă, şi zăpada se prefăcea în gheaţă.

În mai puţin de un ceas, frumosul iglu – adăpost pentru întregul trib – era gata. Ce bine că părintele soare nu s-a învrăjbit încă cu maică-zăpadă!

Ei bătătoriră cu picioarele zăpada şi o acoperiră cu blănuri de reni. La mijloc, dintr-o foaie de tablă, făcură un fel de vatră şi aprinseră pe ea bucăţi de slănină de focă. Întregul trib se orândui în jurul focului: în rândul întâi copiii, dezbrăcaţi la piele; apoi cei în putere, vânători aducători de hrană; în al treilea rând femeile gospodine, care purtau grija vetrei şi a copiilor; în spatele tuturora, bătrânii şi bătrânele, care nu mai erau buni pentru muncă se aciuară pe lângă perete.

Mormăind descântece, marele şaman Simhu-Upaci umplu un cazan mare, înnegrit de fum, cu carne de urs şi îl atârnă în pirostrii, deasupra focului. Un miros plăcut de carne prăjită se împrăştie în iglu. După ce avu grijă sa-şi aducă turma credincioşilor la exasperare, Simhu-Upaci începu să împartă restul de carne crudă. Creierul, limba şi inima le dădu căpeteniei rostind cu acest prilej o respectuoasă urare:

– Fie ca înţelepciunea, vitejia şi sprinteneala fratelui mai mare sa dea har corpului tău, o, mare Homionghi.

Apoi, respectând ierarhia, dădu câte o bucată de carne mai întâi vânătorilor, apoi copiilor şi adolescenţilor şi la urmă femeilor. Bătrânilor le rămaseră numai oasele, din care ei se străduiau să sugă măduvă.

Cuţitele ascuţite jucau în faţa nasului celor ce se ospătau, despicând de sus în jos, felie după felie, carnea prinsă cu dinţii. De afară se auzea lătratul şi schelălăitul câinilor care se încăierau pentru bucăţile cele mai gustoase ale măruntaielor.

În mai puţin de cinci minute, din urs rămaseră numai oasele mari şi blana. Şamanul, slujitor al cultului, ţinea în mâini craniul alb, enorm şi cu dinţii crăpaţi ai ursului, şi, bolborosind, trecea cuţitul peste el, după ritual, mulţumindu-i marelui stăpân ori implorându-l sa le ierte

ospăţul fratricid.

În semiîntunericul din iglu, cincizeci de perechi de ochi priveau fără să clipească spre cazanul în care se prăjea carnea. Homionghi arunca mereu în foc bucăţi de slănină de focă. Grăsimea sfârâia. Simhu-Upaci începu să-şi înşire descântecele:

– Fie ca puterea fratelui cel mare să pogoare în trupul tuturor celor care se ospătează din această carne! Şi să nu se mânie fratele cel mare că prea sfintele lui măruntaie le-am dat câinilor noştri să le mănânce. În schimb, creierul, inima şi limba cuvenitu-i-s-au gloriosului nostru stăpân, căpeteniei noastre Homionghi-Umca-Naianghi, care niciodată nu va face nimic spre hula prea-cinstitului nostru frate mai mare.

Şamanul îşi scuipă în palma dreaptă şi, ştergându-se de blana souocului, se pregăti să reînceapă împărţirea cărnii prăjite. Dar în acel moment se auzi afară o trosnitură, care îi făcu pe toţi să-şi ciulească urechile. Înainte de a-şi da careva seama ce se întâmplă, iglu-ul – casa solidă, construită atât de ingenios şi frumos – se prăbuşi peste ei. Tăvălindu-se, oamenii căutau să iasă din masa aceea de zăpadă amestecată cu gheaţă. Şi totuşi accidentul nu stârni mânie deloc. Ba, dimpotrivă. Cea dintâi care pufni chiar în râs fu Cenghi-Cenghi. Apoi de râsul el se molipsiră toţi tinerii, ca până la urma şi bătrânii să-şi descreţească frunţile.

– Eeheou, cioh-cioh! chiui Cenghi-Cenghi. În sfârşit părintele-soare o va izgoni pe maica-zăpadă! Vântul ni l-a adus în sfârşit pe fratele vară!…

– Ieşiţi cu toţii pe loc uscat! începu să strige Homionghi-Umca-Naianghi. Pământul o să îngheţe puţin şi-o să putem porni la drum, spre miazănoapte.

Simhu-Upaci aruncă zăpada şi gheaţa din cazan şi împărţi carnea fierbinte, păstrând cu stricteţe legea nescrisă ierarhiei.

VEŞTI DIN SECOLUL TRECUT

Adulmecând caraghios din botişor, ursuleţul ieşi de sub fotoliu şi repede, cu paşi mărunţi, trecu în despărţitura de alături. Acolo se afla un coş cu ouă. Ursuleţul începu să le mănânce, mânjindu-se cu gălbenuş până între ochi.

Zburând încet la mică înălţime, „Svietoliotul” dădea târcoale insulei, examinând gheţurile ce se întindeau de-a lungul coastei. Toţi membrii echipajului scrutau atent suprafaţa albă. Umbrele proiectate de blocurile înalte de gheaţă îi induceau adeseori în eroare: mereu li se părea că zăresc crăpături care duc poate spre Oraşul Subteran. Monotonia peisajului alb, cu uşoare nuanţe albastre şi aurii, îi obosi curând pe călători.

Solnţev oftă adânc, se întinse îndreptându-se din şale şi spuse:

– Nu, ochii noştri sunt un instrument prea puţin perfecţionat. Aşa niciodată n-o să găsim nimic. Mai bine să-l aşteptăm pe „Mafusail” şi-o să vedem pe unde intră el în subterane. Dar ce-o fi cu avionul? Să fi plecat în altă parte? Că văd că aici n-a venit.

Solnţev ridică "Svietoliotul" deasupra norilor şi puse în funcţiune motorul cu reacţie.

Nadea intră în despărţitura bucătăriei: era timpul să pregătească dejunul. Ceea ce văzu însă acolo, n-o bucură deloc.

Mormăind, ursuleţul se lupta cu două hălci mari de carne. Neputând să le vie de hac numai cu colţii lui tineri, sfârteca mal întâi carnea cu ghearele şi înghiţea hulpav bucăţile rupte, înecându-se şi clefăind. Văzând-o pe Nadea, ursuleţul se trase într-un colţ, ţinând o bucată de carne în dinţi, iar pe alta trăgând-o cu laba.

– Te-am prins, bestie mică şi nesuferită! Te ţii de pozne, hai? îl ocărî ea mai mult în glumă.

Dar când dădu cu ochii şi de coşul golit de ouă, îşi frânse mâinile de desperare.

Ştiindu-se pesemne vinovat, ursuleţul se trase şi mai în colţ, dar avu grijă să ascundă resturile de carne sub el. Apoi, ridicându-se în două labe, începu să mormăie şi să-şi rânjească dinţii, poate zâmbindu-i Nadiei, poate încercând s-o sperie. Dar Nadea nici nu se sperie, nici nu se înduplecă. Îl prinse de ceafă şi-i trase o bătaie... pe merit.

În timp ce "Svietoliot", condus în cerc închis de autopilot, zbura în zona inferioară a stratosferei, fiecare îşi vedea de treabă: Nadea pregătea dejunul, Râbnikov veghea în faţa aparatului de radio-recepţie, iar Harry, Irinin şi Solnţev studiau cu mare interes jurnalul de bord găsit în submarinul scufundat.

La început nu găsiră decât nişte însemnări maritime obişnuite, conţinând informaţii despre poziţia şi ruta vasului, despre puterea şi direcţia vântului, precum şi despre vizibilitate, note asupra activităţii echipajului şi diferite întâmplări din timpul cartului.

În însemnarea din 20 august 1826 citiră:

"Astăzi, căpitanul Rodionov şi marinarii Korenev, Moşkov şi Grecin au plecat cu sănii spre sud ca să caute o aşezare omenească, de unde să trimită veşti în patrie despre a doua noastră iernare".

După această dată, toate însemnările se terminau cu fraza: "Nu avem ştiri despre căpitanul nostru".

După vreo două luni începură să apară însemnări tot mai triste

"Astăzi a murit de scorbut matrozul Brâkin, pace sufletului său! A fost înmormântat după obiceiul marinăresc. Gheaţa n-am putut-o borteli şi a trebuit să scufundam corpul într-o copcă, de unde îl putem vedea şi azi, fiindcă apa s-a acoperit de un strat de gheaţă proaspătă".

Pe zi ce trecea, însemnările erau tot mai deznădăjduite. Echipajul suferea cumplit de scorbut, aproape în fiecare zi îngropau pe câte cineva. Apoi

însemnările se întrerupseră, iar ultima notă, din 12 decembrie 1826, nu cuprindea decât vreo câteva fraze scurte:

„E noapte polară. Toate corpurile morţilor au îngheţat. Azi am să mor şi eu. Iar căpitanul tot n-a sosit.

Piotr Gromov, secundul vasului”

Următoarea însemnare purta data de 21 august 1827 şi conţinea istorisirea căpitanului vasului. "Nadejda", Grigorii Rodionov, despre tragedia petrecuta pe ţărmul nord-estic al unei insule necunoscute în 1826—1827.

„21 august 1827. După o lipsă de un an m-am întors pe vasul meu. Dar vai! N-am mai găsit nici prieteni, nici odihnă, nici căldură şi nici mâncare. După cum reiese din însemnările de bord ale acestui jurnal, şapte dintre tovarăşii mei, răpiţi de o boală năprasnică, au fost înmormântaţi după obiceiul marinăresc încă în toamna anului trecut. Trupurile celorlalţi cinci mă aşteptau pe vas neînmormântate. Extenuat de lunga mea călătorie, suferind de dureri groaznice la încheieturile mâinilor şi picioarelor degerate, a trebuit să-mi adun ultimele puteri ca să-i duc pe tovarăşii mei credincioşi afară, pe gheaţă. I-am lăsat acolo, înşiraţi unul lângă altul, în aşteptarea dezgheţului care le va face trupurile să se scufunde singure în apă şi să-şi găsească liniştea pe fundul mării.

Presimt că-mi soseşte şi mie ceasul de pe urmă. Niciun om n-ar putea să îndure geruri atât de cumplite, mai cu seamă când e lipsit şi de hrană. Toate proviziile mele sunt patru bucăţi de peşte uscat şi o jumătate găleată de făină. De aceea mă grăbesc să însemnez măcar pe scurt în jurnalul de bord cele petrecute şi văzute de mine. Nădăjduiesc că însemnările mele vor folosi cândva oamenilor noştri de ştiinţă, care, cu mintea lor luminată, vor putea trage din acestea învăţături cu folos pentru corăbierii ce au a străbate aceste mări de gheaţă. Iertată-mi fie îndrăzneala, dar eu socot că această insulă pe care veţi găsi trupul meu, deşi arată ca o singură

stâncă uriaşă ieşită din mare, este totuşi alcătuită din mai multe insule mici, legate între ele prin nişte canale înguste. Şi toate insuliţele astea sunt acoperite, ca de o căciulă, au o cupolă de gheată veşnică. Iar dacă într-o zi soarele va topi cu razele lui această cupola de gheaţă, atunci se va adeveri presupunerea mea. De aceea vin în faţa urmaşilor mei dragi, în faţa viitorilor oameni de ştiinţă ai Ţării Rosieneşti, cu o rugăminte fierbinte: să păstreze însemnările mele ca să se încredinţeze cândva cât de aproape am fost eu de adevăr atunci când am socotit cele mai sus spuse.

Am să caut să arăt aici cum şi de unde am eu această credinţa a mea. În ziua de 3 iunie 1825, vasul «Nadejda», proprietatea negustorului Protasov Ivan Grigorievici, a lăsat portul Holmogorî şi a plecat spre coasta răsăriteană a Groenlandei, pentru pescuitul balenelor. Pe vas se aflau: căpitanul, secundul său, şeful de echipaj şi treisprezece marinari, toţi harponişti de frunte. La început, vremea ne-a fost prielnică, şi în ziua de 30 iunie am lăsat în urma noastră pământul Insulei Kalguiev. Ne-am urmat drumul pe apă liberă spre nord-vest, şi în ziua de 2 august ne-am apropiat de un grup de insule necunoscute, care nu erau însemnate pe hărţile noastre. Aici ne-au prins din toate părţile gheţuri plutitoare şi am fost nevoiţi să ne adăpostim de ele într-un golf al uneia din aceste insule fără nume, a căror poziţie n-am putut-o afla din pricina vremii posomorite. Şi am rămas acolo prinşi de gheţuri până la 13 septembrie 1825. La 13 septembrie s-a stârnit dinspre sud-est o furtună puternică, şi această furtună, împingând gheţurile spre coasta stâncoasă, ne-a deschis drum liber spre miazănoapte. Atunci, încrezându-mă în steaua norocului, am hotărât să conduc vasul mai departe spre nord, unde se vedea până la orizont apa liberă, cu nădejdea că voi găsi de acolo o trecere spre ţărmurile patriei. Astfel, am străbătut un drum nemaiumblat de nimeni până atunci.

În ziua de 24 septembrie ne-am apropiat de o insulă necunoscută. Folosind un scurt răgaz de vreme senină, am încercat să însemnăm poziţia acestui loc. De fiecare data însă, am căpătat tot alte înregistrări. Pesemne că compasul devia mult de la polul geografic spre polul magnetici ceea ce m-a făcut sa cred că acest pol magnetic nu-i nicidecum o născocire a învăţaţilor, el adevărat adevărat. Aici, curând, ne-au prins din nou gheţurile şi i-am dat acestui loc numele de Insula Nenorocirilor, deoarece pierdusem orice legătură cu restul lumii.

Până la căderea deplină a nopţii polare, am izbutit să împuşcăm trei urşi albi, şapte boi moscaţi – nişte animale ciudate, jumătate taur, jumătate oaie – şi şaptesprezece reni. De aceea; în iarna 1825—1826 am avut carne de ajuns. Oamenii munceau cu sârguinţă, căutând astfel să înfrunte bolile, dintre care cea mai groaznică este scorbutul, care mereu pândeşte omul în aceste locuri. Vasul nostru a rămas prins de gheţuri până în primăvara anului 1826. În primăvară, gândindu-mă la salvarea oamenilor ce-mi fuseseră încredinţaţi şi, de asemenea, din grijă de a păstra în bună stare vasul ce-l conduceam, am hotărât să ne pregătim de întoarcere, de îndată ce soarele va topi gheaţa de pe lângă coastă. Speranţele noastre însă nu s-au împlinit.

Atunci, ca să ajung la vreo aşezare omenească de unde să pot trimite veşti în patrie, am plecat însoţit de trei marinari, spre sud, luând pe nişte sănii de mână echipamentul de trebuinţă şi hrană cât sa ne-ajungă, pe sponci, o lună de zile. Pe drum nu am izbutit să vânăm nimic, aşa că ne-am hrănit numai cu pesmeţi – câte o jumătate de pesmet de om pe zi. În ziua de 11 noiembrie, sleiţi de puteri după călătoria grea prin beznă, am ajuns la grupul de insule necunoscute de care am mai vorbit înainte şi am păşit pe gheaţa ce le acoperea. La un moment dat, gheaţa s-a spart şi m-am prăbuşit

într-o prăpastie, după câte mi se părea, fără fund. Când mi-am revenit în simţiri, zăceam culcat pe fundul unei crăpături nu prea adânci, acoperită de zăpadă. Deasupra vedeam jocul stâlpilor de lumină ai aurorei boreale. Era linişte şi nici ger prea mare nu era. M-a cuprins groaza când, ieşind din prăpastie, am găsit în apropiere numai săniile. De tovarăşii mei nici urmă... Ce s-a întâmplat cu ei, nici până în ziua de azi nu-mi pot închipui. Cu toate că nu mi-e cunoscută soarta lor tristă, îmi plec adânc capul în faţa rămăşiţelor lor pământeşti.

Chinuit nu atât de foame şi de frig cât de durerea pierderii tovarăşilor, m-am târât până la ţărmul mării. Am găsit un loc unde panta de gheaţă nu era prea abruptă şi m-am lăsat să alunec până la malul mării. Aici am zărit o colibă de gheaţă locuită de eschimoşi. Fumul cald se învârtea deasupra acestei locuinţe primitive, iar din plăcile subţiri de gheaţă puse în loc de geamuri se revărsa pe zăpada albastră o lumină veselă. După cum m-am priceput, i-am înălţat lui dumnezeu rugăciuni de mulţumire şi
m-am îndreptat spre locuinţa salvatoare. Dar nici aici nu i-am găsit pe tovărăşii mei.

Stăpânul a ieşit prietenos din coliba, a gonit câinii, m-a îmbrăţişat şi, ducându-mă înăuntru, m-a poftit să şed în mijlocul familiei lui numeroase. Mi-a dat să mănânc, m-am încălzit şi am rămas să petrec iarna împreună cu ei.

Pe gazda mea îl chema Aletauri. Ce vârstă avea, nu ştia nici el. Am încercat să facem socoteala din memorie: ieşea ceva absurd – o suta şaptezeci sau o sută şaptezeci şi cinci de ani. În tinereţea lui a fost pe continent şi îşi mai amintea încă de negustorii englezi de pe timpul lui Cromwell. Se jura că a apucat chiar el acele vremuri, ca nu din auzite le ştie, şi povestea cu mult farmec tot felul de legende şi basme. Multe lucruri minunate am auzit de la venerabilul bătrân Aletauri... Mai cu seama îmi amintesc o poveste despre locuitorii unei văi subterane.

Zicea el ca nu departe de acolo, sub gheţuri, în adâncul unor munţi de piatra care se înalţă până deasupra oceanului, se afla nişte văi ascunse, luminate şi încălzite de un soare subpământean, cu fluvii şi lacuri, cu animale şi plante. Şi mai spunea ca în aceste văi trăiesc triburi de eschimoşi, care au vrut sa scape de asuprirea neguţătorilor jefuitori… Aletauri se jura pe zeii lui că în tinereţe a fost şi el de mai multe ori într-una din aceste văi subpământene şi de fiecare dată a stat acolo mai multe luni la rând.

Spusele lui Aletauri despre văile subterane care nu pot fi decât în insulele acestea, unde mă aflu, adeveresc bănuiala mea că aici nu e o singură insulă, ci un arhipelag vulcanic, în măruntaiele căruia e desigur destulă lumină şi căldură ca să îngăduie plantelor şi arborilor să crească, dându-i astfel şi omului putinţa de a vieţui în acele văi subpământene.

Şi nimic nu mă îndreptăţeşte să nu-i dau crezare bătrânului Aletauri, care s-a dovedit a fi un om chibzuit şi tare isteţ la minte.

Era un minunat vânător, şi, oricât m-am străduit să-i calc pe urme, toată iarna aceea n-am izbutit să-mi însuşesc nici a zecea parte din priceperea şi îndemânarea lui. De mâncare aveam de ajuns, deşi jinduiam după sare, făină şi zahăr…

Când m-am simţit în putere să pornesc înapoi spre corabie, am început că mă pregătesc de călătorie. Primăvara a venit insă de timpuriu şi, pe neaşteptate, gheaţa s-a topit prea repede şi n-am mai putut să plec nici pe gheaţa mării şi nici pe cea continentală. De câteva ori am pornit la drum şi de fiecare dată a trebuii să mă întorc cu riscul vieţii.

În sfârşit, în luna iulie 1827 s-a stârnit deodată un vânt rece şi a început să viscolească… Gheaţa s-a întărit din nou, iar apa îngheţată a acoperit-o cu o crustă netedă. Atunci am hotărât să încerc pentru ultima oară să mă

înapoiez la tovarăşii rămaşi pe bordul vasului «Nadejda». Mi-am luat rămas bun de la gazdele mele primitoare şi am pornit la drum. Aletauri m-a condus vreo douăzeci de verste pe sănii trase de câini, apoi ne-am îmbrăţişat, ne-am sărutat ca fraţii şi am pornit singur la drum; el s-a întors acasă. Nu l-am mai văzut. I-am lăsat însă o scrisoare cu veşti pentru patrie, iar el mi-a făgăduit că o va trimite cu cel dintâi prilej pe Pământul Mare, de unde va ajunge desigur în patrie, prin negustorii călători sau prin vânătorii de balene.

Astăzi, terminându-mi însemnările şi făcând bilanţul vieţii mele, scriu aceste rânduri cu ultimele mele puteri pe corabia acoperită de gheaţă. Mâinile mele nu mai au căldură să topească cerneala care îngheaţă. Din toată inima vă scriu vouă, dragii mei urmaşi, oameni din Rusia, fiii patriei mele... Voi, care veţi ajunge să cunoaşteţi tainele lumii prin puterea neţărmurită a ştiinţei, voi, care veţi cutreiera în lung şi-n lat planeta noastră şi veţi dezlega probleme pe care ştiinţa vremurilor mele n-a putut să le dezlege, veţi găsi poate vreodată resturile corăbiei noastre nefericite şi vă va cădea acest jurnal înaintea ochilor. Luaţi-l cu grijă din mâinile mele, îngropaţi-mi rămăşiţele pământeşti chiar aici, pe coasta descoperită de noi şi puneţi o cruce rusească deasupra mormântului, care să stea mărturie că noi cei dintâi am pus piciorul pe acest pământ nou, spre binele omenirii şi spre slava Ţării Rosieneşti. Şi cercetaţi rogu-vă, dragii mei, cât de aproape am fost de adevăr în presupunerea mea...

Mă plec până la pământ trimiţându-ţi ultimul meu salut ţie, Mămucă Rusie, ţie, iubiră mea nevastă Agripina Kirilovna, vouă, copiii mei Igor, Vladimir şi Maria, şi ţie, tătâne al meu, Mare Popor Rus ! Facă-se voia celui de sus! Amin!

Grigoril Rodionov căpitanul vasului «Nadeida»”

CÂND NICI MILIOANELE NU AJUTĂ

– Minunat om! Ce curaj! şopti emoţionată Nadea.

Nimeni nu observase că dânsa, uitând de dejun, stătea în picioare, la spatele lui Solnţev şi citea peste umărul lui.

– Câţi oameni şi-au lăsat oasele în aceste gheţuri! reflectă Irinin. Oameni ai atâtor naţiuni şi din toate vremurile…

– Înaintea tuturora însă, se întoarse brusc Râbnikov, navigatorii ruşi au fost, au iernat şi au pătimit pe-aici. Cu sănii pe marea îngheţată, în corăbii ca "Nadejda" ori chiar în luntri şi barcaze şubrede, navigatorii ruşi au pornit de la gura Peciorei, de la Murmansk, spre nord, spre nord-est şi nord-vest. Şi nu întreprindeau aceste călătorii pentru gloria lor, ca Peary sau Cock, ci pentru gloria patriei lor. Ţarii însă nu erau în stare să păstreze cuceririle poporului – ruşii descopereau, iar alţii trăgeau foloasele…

– Foarte adevărat, spuse şi Irinin. Gândiţi-vă numai la Alaska. Ruşii au descoperit-o, cu explodat-o şi au pus stăpânire pe ea, iar guvernul ţarist, neţinând cont de nimic, a vândut-o întreagă Statelor Unite ale Americii, renunţând astfel – pentru cinci milioane de ruble – la enormele rezerve de aur, cărbune, păduri şi blănuri…

Solnţev luă de pe masă jurnalul de bord.

– E datoria noastră sfântă să îndeplinim rugămintea căpitanului Rodionov. Întâmplarea fericită care a făcut să ne cadă în mână acest jurnal ne obliga la multe. Aceasta insula este descoperita de viteazul nostru concetăţean şi noi suntem datori s-o cercetam. Acum însă să vedem ce-i cu "Mafusail" şi cu avionul acela.

Solnţev dădu drumul aparatului de radioviziune. De data aceasta, înainte de toate, apăru pe ecran o reţea geografica de paralele şi meridiane. Această reţea rămase pe ecran în tot timpul proiecţiei.

– Straşnică invenţie, exclamă Ribnikov. Bravo ţie Levuşka. Acum ştim precis, în orice moment, unde ne aflăm. Şi cum găsim ceva, reperăm imediat locul…

Insula descoperită de viteazul navigator rus, numită de el Insula Nenorocirilor, se deplasă pe ecran, rămânând în urmă, spre nord. Se vedea limpede la capătul ei nord-estic "Degetul Dracului" – o stâncă de granit care străpungea stratul gros al gheţii ce acoperea insula.

Din nou sub "Svietoliot" se aşternu nemărginitul ocean îngheţat. Apoi, pe ecran apăru imaginea unor insule, poate acelea de care pomenea Grigorii Rodionov. Deodată lângă una din aceste insule se desluşi ceva ce părea a fi un avion prăbuşit. Solnţev coborî maşina. Într-adevăr era un avion cu o aripă frântă, aplecat într-o parte pe gheaţa mării. Urme de paşi duceau spre ţărm. "Svietoliot" întoarse brusc. Atunci observară un grup de oameni lângă peretele vertical al unui gheţar, pe insula din apropiere. Râbnikov numără nouăsprezece inşi. Toţi erau bine îmbrăcaţi în blănuri şi înarmaţi până în dinţi. Altă povară afară de arme, n-aveau.

– Ce-o fi cu ăştia? exclamă bătrânul marinar. Ce caută p-aici?

– Cred că-i echipajul avionului, răspunse Solnţev. Dar mai bine să-i întrebăm pe ei… S-ar putea să fie chiar avionul de pe "Mafusail". Hm! Plăcută întâlnire, n-am ce zice…

– O, şi încă ce plăcută ! se învioră Harry.

– Nu mai încape îndoială că se îndreptau spre Oraşul Subteran, continuă Solnţev, şi pe cât se pare avionul a suferit o avarie. Sper să aflăm câte ceva de la ei.

Harry strânse pumnii.

– Ce păcat că n-am o bâtă noduroasă, să le moi puţin oasele… Oh, ştiu eu prea bine ce fel de oameni călătoresc pe "Mafusail" şi mai ales ştiu în ce scop zburau ei spre Oraşul Subteran.

Solnţev zâmbi:

– Precum vezi, Harry, noi n-avem bâte nici noduroase, nici nenoduroase, şi te-aş ruga să uiţi că-ţi place boxul. N-ai ce face cu bâta şi nici cu pumnii. Am venit aici să încercăm "Svieloliotul" în condiţii arctice – şi atât.

Cei nouăsprezece mercenari ai lui Johnny Norocosul se tăvăleau prin zăpadă, încercând fără succes să se urce unii peste alţii în piramidă ca să poată ajunge până la prima ieşitură de pe povârnişul neted de gheaţă.

– Eu vă spun că au şters-o pe alt drum! mugi furios Taurul Roşu. Doar n-or fi zburat!

– Taci, mă, cap de dovleac! îl înţepă Ben Ghimpele. Tu nu vezi că în jur sunt şi mai înalţi pereţii? Dacă nu pe aici. Atunci pe unde?

Noi suntem nouăsprezece şi nu ne putem urca! Şi-atunci cum au putut urca ei doi? nu se lăsa Taurul Roşu.

– Cum? Foarte simplu! răspunse cu dispreţ Ben-Ghimpele. Priviţi, vă rog, Majestatea Voastră încornorată: vedeţi aceste găuri în gheaţă, ca nişte trepte?

În acel moment se auzi un zumzet, şi de după blocurile de gheaţa apăru deodată o ciudată maşină zburătoare care cobora de-a dreptul spre grupul de cetăţeni buimăciţi ai MonieL Lipiţi de peretele gheţarului, ei ramaseră încremeniţi, cu gurile căscate.

Deodată maşina se întoarse orizontal şi se aşternu uşor pe zăpadă. O uşă se deschise, şi din ea coborî, plecându-se puţin, un om înalt, în haină de blană. Când se îndreptă, bandiţii văzură că e un negru.

– Alo! Domnilor! le strigă negrul pe englezeşte. Ce căutaţi pe-aici? Ori aţi venit cumva la vânătoare?

Hotărât că pe Harry îl mâncau palmele: ba strângea, ba îşi desfăcea pumnii. În urma lui coborî însă şi Solnţev, aşa ca Harry trebui să se stăpânească.

Văzând că cei doi nu au arme, bandiţii se uitară unul la altul. Taurul Roşu îi făcu cu ochiul lui Ben Ghimpele, iar acesta transmise semnalul mut mai departe, şi deodată întreaga banda puse mâna pe arme.

– Afurisiţii!… Harry scrâşni din dinţi. Daţi-mi voie Lev Leonidovici!…

– Nu! răspunse sever Solnţev. Şi se întoarse spre monieni: onorabili domni, trebuie vă vă spun că...

– Lepădături! îl întrerupse Harry cu jumătate de glas. Ăştia-s nişte ticăloşi infami!

– Harry, te rog sa taci, îl opri Solnţev şi continuă: noi ştim cine sunteţi. Sunteţi de pe "Mafusail". Avionul vostru se află avariat la zece kilometri de aici. Şi ştim şi unde vă duceaţi. Eraţi în drum spre Oraşul Subteran. În locul vostru aş lăsa armele deoparte. Pe maşina noastră n-o să izbutiţi să puneţi mâna şi nici nu cred să vă placă. Vă mai rog o data să lăsaţi armele. Altfel…

Deodată îi izbi pe bandiţi în faţă o rază de lumină atât de puternica încât lumina soarelui părea slabă. Orbiţi, ei duseră mâna la ochi.

– Jos armele! porunci Soinţev. Imediat!

Clătinându-se, Ben Ghimpele ieşi primul în faţă şi arunca arma pe gheaţa. După el Samuel Butoiul, apoi Mathias Dirck… Curând toate armele se aflau la picioarele lui Solnţev.

– Ce facem cu ele? întreba Harry.

– Zvârle-le în apă!

– Am înţeles! răspunse vesel Harry.

Fără nicio sforţare, lovindu-le uşor peste genunchi, el strângea automatele şi le arunca în apa.

– Acum, spuse Solnţev, putem sta mai în linişte de vorbă.

Bandiţii încă îşi mai ştergeau ochii, care lăcrimau.

– În câte va ore, continuă Soinţev, veţi îngheţa cu toţii. Hainele vă sunt complet ude, corturi n-aveţi, foc n-aveţi cu ce face şi la noapte am putea să vă aşezăm în stivă, ca pe nişte butuci. Numai noi, deci, putem sa vă salvăm viaţa…

– Dacă aveţi de gând să ne salvaţi, bombăni unul din bandiţi cu obrăznicie, atunci apucaţi-vă mai repede de

treaba.

Râbnikov şi Nadea le împărţiră pâine şi conserve. Bandiţii se năpustiră lacomi asupra mâncării. Solnţev îi poftea cu rândul în cabina lui. Râbnikov şi Nadea treceau într-un proces-verbal cele declarate de ei. Toţi cei nouăsprezece cetăţeni ai Montei mărturisiră ca Johnny Norocosul, alias Jonnathan Blackpig, directorul administrativ al "Societăţii de explorări îndepărtate", este în acelaşi timp şi coproprietar al Oraşului Subteran, în care se face exploatarea unei materii prime strategice. Celălalt stăpân al oraşului este un oarecare multimiliardar de peste Ocean.

Bandiţii nu le spuseră prea multe, deoarece, vădit lucru, nici ei nu ştiau prea multe. Aflară într-adevăr că a izbucnit o revoltă în Oraşul Subteran, dar dacă există o altă intrare şi unde, n-aveau de unde să ştie, căci niciunul dintre bandiţi nu fusese vreodată acolo. De Oraşul Subteran ei ştiau doar din auzite.

– Bine, domnilor, le spuse Solnţev după ce coborî ultimul dintre ei, acum o să iau legătură prin radio cu cea mai apropiată bază aeriană moniană şi peste vreo două ore vor veni să vă ridice. Vă atrag serios atenţia că singuri nu puteţi ajunge nicăieri, deci staţi liniştiţi aici şi aşteptaţi să vină avionul.

– Stimate domn, se rugă Taurul Roşu. De ce nu ne duceţi dumneavoastră? Am cont la bancă o sută de mii, în monedă moniană… Putem uşor să cădem la învoială. Şi mai sunt şi ceilalţi!

Solnţev se încruntă.

– Păstraţi-vă banii! Dacă puteam, vă duceam şi fără ei. Dar n-aveţi nicio grijă, chiar acum vom comunica. Şi, zicând acestea, începu să urce scara "Svietoliolului".

– Ce vă costă dacă ne transportaţi cu minunata dumneavoastră maşină? insistă Taurul Roşu.

Ben Ghimpele, nemaiputându-se stăpâni, se repezi la „Svietoliot” şi puse mâna pe uşă:

– La dracu! Noi nu rămânem aici! răcni el aprinzându-se la faţa.

– Băieţi! îşi pierdu cumpătul şi Taurul Roşu. Vor să ne tragă pe sfoară! Vor să fugă şi să ne lase în pustiul ăsta, să murim de foame şi de frig! Să nu-i lăsăm, băieţi!!

Solnţev intră repede în cabină. Uşa, care se închise, era cât pe-aci să-i strivească mâna lui Ben.

– Ascultaţi aici! urlă Taurul Roşu bătând cu pumnii în uşă. Un milion! Vă dăm un milion dacă ne duceţi în Monia.

Se apropiaseră toţi de uşă, afară de Knood Lunganul, care trecuse în spatele maşinii şi tot moşmondea ceva pe acolo.

Deodată se auzi zgomotul elicei. Maşina se desprinse de pe gheaţă şi urcă în aer. Banditţii căzură jos, iar deşiratul de Emerson Knood, care n-avusese timp să sară la o parte, fu trântit cu putere la pământ. Spre norocul lui însă, nimeri într-o băltoacă

Ceilalţi îl scoaseră de acolo şi-l ridicară în picioare. Deo dată el căzu din nou pe jos, de astă dată zguduit de un râs aproape isteric.

– A înnebunii, rosti cu glasul frânt Taurul Roşu. A înnebunit de-a binelea…

– Eu am înnebunit? făcu lunganul, abia stăpânindu-şi râsul. Ba s-o credeţi voi. Baieţi, le-am făcut-o ruşilor! Pe deseară sunteţi invitaţii mei la masă. O să petrecem pe cinste… Dar să fim înţeleşi: partea leului din averea lor mie îmi revine… Şi acum, ia priviţi!… Acuşica…

Emerson Knood întinse mâna spre punctul argintiu al „Svietoliotului”, care se înălţa. Deodată izbucni o flacără roşie…

PETRECEREA N-A REUŞIT

"Către toate bazele moniene din Arctica. Un grup de nouăsprezece cetăţeni ai Moniei, colaboratori ai

"Societăţii pentru explorări îndepărtate", au aterizat forţat pe coasta insulei de sud a arhipelagului... (urmau coordonatele). N-au nici corturi, nici provizii, nici combustibil şi nici arme. Vă roagă să trimiteţi un avion. Şeful expediţiei arctice sovietice, Solnţev”.

Această telegramă fu transmisă în primul moment după ce decolară de pe insulă. Imediat sosi răspunsul.

"Trimitem avionul. Cu ce autorizaţie vă aliaţi în Arctica? General Grobz".

La această impertinentă întrebare ar fi trebuit să răspundă cu întrebarea:. Cu ce drept faceţi pe stăpânii acolo unde nu sânteţi stăpâni? Solnţev însă hotărî să tacă.

Deodată se auzi o trosnitură asurzitoare, geamul se lumină de o flacără roşie. Totul se cutremură. Un moment toţi avură impresia că şi cabina în care se aflau se va sparge în bucăţi. Solnţev însă puse repede mâna pe o pârghie, aflată sub fotoliul lui, cabina făcu parcă un salt şi ceva se prăbuşi fluierând în jos. Apoi începu repede să se lase în jos şi cabina.

– Totul este în ordine, spuse Solnţev ştergându-şi sudoarea de pe frunte.

– Atunci ce-i transmitem generalului Grobz? întrebă Râbnikov.

– Nimic, răspunse Solnţev. De altfel şi transmisiunile noastre au luat sfârşit..

Râbnikov se strădui să pună aparatul în funcţiune, dar dădu din mâini:

– Într-adevăr s-au terminat... Ce s a întâmplat?

– „Svietoliot” nu mai există. Cabina se prăbuşeşte spre pământ.

– S-a sfârşit cu noi, Levuşka? întrebă Râbnikov.

– Nu, în troposferă se va deschide automat o paraşută. Sper că n-a fost atinsă.

Câteva secunde mai târziu, cabina se cutremură, oprindu-se parcă din cădere.

– S-a deschis paraşuta noastră, spuse Lev.

Abia peste un sfert de oră, cabina susţinută de paraşută ateriza uşor pe gheaţă. Încă o mişcare a pârghiei, şi ea se fixă solid pe nişte suporturi mobile.

– Într-un cuvânt, o aventură, dădu Râbnikov din cap. Dar cui i se datoreşte explozia?

– Mărinimiei noastre! îi dădu Solnţev răspunsul Numai eu sunt da vină!

– Fruntea sus, Levuşka! Râbnikov îl bătu pe umăr. Ce rost au asemenea cuvinte? S-a dus maşina. El şi? Vorba-i că am rămas în viaţă! O să ajungem noi undeva, într-un fel sau altul.

– Nu, nu plecăm nicăieri de aici îi răspunse Lev.

– Nu vorbi prostii! Trebuie să plecăm, cât mai avem ceva rezerve şi cât ne mai ţin puterile…

Irinin era de aceeaşi părere cu Râbnikov. Solnţev însă repetă cu încăpăţânare:

– Mu plecăm nicăieri!

– Nu mai înţeleg nimic! îşi desfăcu Irinin mâinile,

– Nu-i nimic de înţeles, răspunse scurt Lev, care nu-şi pierduse deloc stăpânirea de sine, cum i se păruse lui Râbnikov. Înainte de toate trebuie să ne pregătim să-i întâmpinăm pe musafiri! Vin desigur să se-nfrupte.

– Încep să înţeleg, clătină Râbnikov dumirit din cap. Ar fi trebuit să ne aşteptăm la una ca asta.

– Aha! Şi eu pricep. Vasăzică aşa stau lucrurile, zise Harry şi începu să-şi răsucească mânecile. Lăsaţi-i pe mâna mea… Le dau eu să se sature! El îşi ridică pumnul ca un baros gata să se prăvale pe nicovală.

– Cum de nu ne-am gândit noi la acest lucru? exclamă Irinin. Puteam să ne închipuim că derbedeii ăştia nu se vor da în lături de la nimic ca să pună mâna pe o pradă uşoară şi încă în asemenea condiţii!

– Să încerce numai! ameninţă Harry cu pumnul. Le-arăt eu!

Nadea îşi vârî în buzunar un pistol electronic.

– Vă rogi o imploră Harry. Vă rog sa nu trageţi! Ei n-au arme, chiar eu le-am aruncat în apă toate automatele şi pistoalele. Aş vrea să mă lupt cu ei fără arme.

– Nu se poate. Sunt aproape douăzeci!

– Ei şi? răspunse tot mai înflăcărat Harry. Pentru mine cu cât sunt mai mulţi cu atât mai bine.

– Ce ne rămâne de făcut? întrebă Irinin. Nu prea înţeleg ce plan ai Lev Leonidovici. Doar n-am venit aici ca să ne batem cu bandiţii? În general situaţia noastră…

– Planul nostru rămâne neschimbat, răspunse Lev, absolut calm. Mergem să-l luăm pa domnul Robinson Polar şi împreună cu el vom porni să cercetăm insula.

Irinin îl privi pe Lev cu teamă şi oarecum cu milă.

– Ce tot vorbeşti. Lev Leonidovici? Cu ce să plecăm? "Svietoliot" nu mai există şi nici legătura prin radio…

Solnţev se uită la ceas:

– Tovarăşe comisar al guvernului! rosti el zâmbind. Sunt obligat să vă prezint scuzele mele. Eu n-am comunicat comisiei totul în ce priveşte utilajul "Svietoliotului". În ziua prezentării raportului meu nu erau pe deplin terminate încercările stratociclului. Socoteam că-i prematur să vorbesc despre el. Astăzi îl veţi vedea la lucru şi veţi avea prilejul să-i constataţi calităţile.

– Hm!… După cum văd, tinere, ai de gând în mod serios să ne uimeşti. Ce mai e şi acest stratociclu?

– Veţi vedea imediat, răspunse Lev. Vă rog să poftiţi cu toţii afară.

Solnţev ieşi ultimul din cabină ducând în braţe o ladă mică şi destul de uşoară. Puse jos lada pe un platou neted de gheaţă şi începu să scoată dintr-însa diferite piese care de care mai curioase. Folosind cu dibăcie încheieturile speciale, el montă aceste piese, alcătuind din ele o libelulă de metal flexibil şi uşor, cu un corp articulat-fragil ca aspect, cu un enorm cap străveziu şi cu aripi striate. Această libelulă se sprijinea pe două labe-

suporturi. După ce făcu un calcul după tabele şi cu ajutorul sextantului, Lev îndreptă aparatul înspre sud.

– Direcţia Moscova, spuse el zâmbind. Nadea, ai să aterizezi direct la noi în curte.

Nadea îşi puse masca şi îşi fixă la spate aparatul cu oxigen. Solnţev introduse în rezervorul maşinii -un balon cu o încărcătură de electronit.

– Poţi să-ţi iei zborul! comandă Solnţev. Drum bun, Nadiuşka!

Lev îşi îmbrăţişă soţia şi trânti după ea uşa cabinei transparente. Nadea făcu semn cu mâna, şi, deodată, după ce apăsă pe o pedală, libelula îşi luă zborul şi dispăru. Numai bucle de aburi îngheţaţi se mai zăreau şerpuind sus pe cer…

Solnţev se căţăra pe un bloc de gheaţă şi privi cu binoclul. După câteva minute exclamă:

– V-am spus eu! Uite-i că vin.

Se apropia un grup de oameni. Cu binoclul se puteau distinge feţele cunoscute ale bandiţilor monieni.

Rugăm cititorii să ne trimită impresiile şi sugestiile lor asupra lucrărilor publicate în colecţia noastră pe adresa Bucureşti, Raionul I. V. Stalin, Casa Scînteii, Piaţa Scînteii Nr. 1, Redacţia revistei „Ştiinţă şi tehnică". Telefon 7.60.10 int. 1571-1164.

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice" apare la 1 şi 15 ale fiecărei luni, în 32 pagini, preţul de 1 leu exemplarul.

Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.

Preţul abonamentelor:

3 luni	6 lei
6 luni	12 lei
1 an	24 lei

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREŢUL 1 LEU

– Lev Leonidovici, dă-mi voie să le ies înainte. N-aş vrea să ajungă până aici. Nici să nu ştie că ne-am salvat cabina. Lăsaţi-mă pe mine… singur…

– Eu cred că are dreptate Harry, îşi dădu părerea Irinin, care abia se întorsese dinspre sfărâmăturile "Svietoliotului" căzute la câteva sute de metri mai departe. Dacă e aşa sigur de forţele lui, nu strică deloc ca întâlnirea să aibă loc mai departe de noi. Mai bine să nu ştie că i-am prins în flagrant delict. Ia uitaţi-vă aici, şi-i întinse lui Lev o cupă de cauciuc. Asta-i amorsa unui cartuş cu o substanţă explozibilă foarte puternică. Am găsit-o pe o sfărâmătură a „Svietoliotului”. Cu asta au produs explozia.

– Vasăzică s-a făcut! exclamă bucuros Harry. Pot să plec?

– Du-te, Harry, încuviinţă Lev. Dar ia bine seama: fară morţi. Am transmis prin radio că sunt nouăsprezece, nouăsprezece trebuie să găsească.

Pentru orice eventualitate, Râbnikov pregăti armele.

(Continuare în numărul viitor)